

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10So/73/2016
Identifikačné číslo spisu: 7016200201
Dátum vydania rozhodnutia: 29.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7016200201.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD., v právnej veci navrhovateľa N. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Barabásom, so sídlom Werferova 1, Košice, proti odporkyni Sociálnej poisťovni - ústrediu, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o výšku invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sd/13/2016-52 zo dňa 12. júla 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sd/13/2016-52 zo dňa 12. júla 2016 potvrdzuje.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250q ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil ako zákonné rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 27.01.2016, ktorým podľa § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a § 37 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov zamietla žiadosť navrhovateľa z 11.02.2013 o zvýšenie sumy invalidného dôchodku.

Krajský súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľovi bol invalidný dôchodok priznaný rozhodnutím z 01.07.2003, a to čiastočný invalidný dôchodok podľa § 37 ods. 1 písm. b) zákona o sociálnom zabezpečení, ktorý sa podľa § 263 ods. 1 zákona o sociálnom poistení považuje po 31.12.2003 za invalidný dôchodok podľa tohto zákona. Navrhovateľ neformálnou žiadosťou požiadal o jeho prepočítanie s poukazom na právne argumenty vyslovené v konaní pred Okresným súdom v Prešove č. 20C/64/2003 o náhradu za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti. Okresný súd v tomto konaní vychádzal zo znaleckého posudku č. 23/2008; znalec v ňom konštatoval, že podľa mzdového listu navrhovateľa za rok 2001 navrhovateľ mal hrubú mzdu 7.000,-- Sk, ktorá bola základom pre výpočet zákonných odvodových povinností a preddavkov na daň zo závislej činnosti v SR a ktorá

bola navrhovateľovi aj skutočne vyplácaná. Iné čiastky boli zamestnávateľom navrhovateľa vykazované ako brutto mzda pre potreby plnenia povinností vyžadovaných príslušnými úradmi SRN a navrhovateľovi boli vyplácané vo forme cestovných náhrad.

Krajský súd preto dospel k záveru, že odporkyňa postupovala v súlade so zákonom, keď pri výpočte sumy invalidného dôchodku vychádzala z evidenčných listov dôchodkového zabezpečenia, ktoré vyhotovil zamestnávateľ navrhovateľa, t. j. z hrubého príjmu navrhovateľa vo výške 7 000 Sk brutto, z ktorého boli plnené všetky odvodové povinnosti, čo je rozhodujúcou skutočnosťou pre určenie vymeriavacieho základu.

Krajský súd nepovažoval za dôvodnú námietku navrhovateľa, že odporkyňa nerešpektovala právny názor krajského súdu vyslovený v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí č. k. 9Sd/62/2004-58, pretože v ňom krajský súd neuviedol, že treba vychádzať výlučne zo záverov znaleckého posudku, ktorý treba vyhodnotiť ako každý iný dôkaz. Predmetný znalecký posudok bol vyhotovený pre účely náhrady za stratu na zárobku pri pracovnom úraze a jeho závery nie je možné použiť pre prepočet invalidného dôchodku.

Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je zákonné, preto ho podľa 250q ods. 3 O.s.p. potvrdil a navrhovateľovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie s návrhom, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie odporkyne zruší a vec jej vráti na ďalšie konanie a navrhovateľovi prizná náhradu trov konania. Má za to, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, lebo znalecký posudok č. 23/2008 pri rozhodovaní nezohľadnil. Okresný súd Prešov dospel k záveru, že v predmetnom prípade sa nejednalo o cestovné náhrady, ale o hrubú mzdu ako celok. Odporkyňa je v zmysle § 198 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení týmto rozhodnutím Okresného súdu Prešov viazaná, a teda nie je oprávnená sama určiť inú výšku hrubej mzdy navrhovateľa.

Namietal tiež, že rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Krajský súd nesprávne interpretoval obsah ustanovenia § 16 ods. 1 písm. a) zákona č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni, podľa ktorého vymeriavacím základom na určenie poistného na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie zamestnancov je príjem za vykonanú prácu dosiahnutý v rozhodujúcom období v zamestnaní zakladajúcom účasť na nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení a podliehajúci dani z príjmov fyzických osôb podľa osobitných predpisov. Nesúhlasí s názorom, že príjem 7 000 Sk, uvedený zamestnávateľom navrhovateľa na evidenčných listoch, bol hrubým príjmom navrhovateľa podliehajúcim dani z príjmov fyzických osôb, a z neho boli plnené všetky odvodové povinnosti. V právoplatne skončenom konaní na Okresnom súde v Prešove č. k. 20C/64/2003-373 bolo preukázané, že skutočný príjem navrhovateľa bol približne 10- násobne vyšší, ako to vyplýva aj zo znaleckého posudku č. 23/2008. Teda celý tento skutočný príjem navrhovateľa bol príjmom zo závislej činnosti a podliehal dani z príjmov fyzických osôb, hoci reálne zdanená bola iba jeho časť uvedená zamestnávateľom navrhovateľa v evidenčných listoch. Nesprávne uvedený príjem preto nemôže byť vymeriavacím základom v zmysle § 16 ods. 1 písm. a) zákona č. 274/1994 Z. z.

Poukázal tiež na predchádzajúci zrušujúci rozsudok krajského súdu, v ktorom súd zaviazal odporkyňu, aby sa ako dôkazom zaoberal aj znaleckým posudkom č. 23/2008. V napádanom rozsudku však už krajský súd mal za to, že odporkyňa postupovala správne, keď vychádzala z evidenčných listov dôchodkového zabezpečenia.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedla, že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľ v odvolaní, nepovažuje za opodstatnené. Má za to, že krajský súd správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne. Pridržiava sa svojho písomného vyjadrenia z 24.03.2016 a trvá na vecne správnosti preskúmaného rozhodnutia č. XXX XXX XXXX X zo dňa 27. januára 2016. Vzhľadom na uvedené

navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, preskúmal a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 29. novembra 2017 (§156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Predmetom súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 27.01.2016, ktorým podľa § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a § 37 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov zamietla žiadosť navrhovateľa z 11.02.2013 o zvýšenie sumy invalidného dôchodku. V konaní bola spornou otázkou, či odporkyňa v relevantnom období október, november a december 2001 pri výpočte invalidného dôchodku správne vychádzala z evidenčného listu dôchodkového zabezpečenia zamestnávateľa navrhovateľa, ktorý vychádzal z dohodnutej mzdy 7 000 Sk brutto mesačne, alebo mala do vymeriavacieho základu započítať aj cestovné náhrady, poskytované navrhovateľovi v súvislosti s výkonom jeho práce v SRN, ako boli ustálené v spomínanom znaleckom posudku č. 23/2008.

Navrhovateľ žiadal o zvýšenie sumy invalidného dôchodku z dôvodu, že v konaní pred Okresným súdom v Prešove č. 20C/64/2003 vo veci náhrady za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti bol znaleckým dokazovaním preukázaný vyšší vymeriavací základ v kalendárnom roku 2001, ako uviedol zamestnávateľ navrhovateľa v evidenčnom liste. Odporkyňa rozhodla o jeho žiadosti pôvodne rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12.08.2014 tak, že jeho žiadosť ako nedôvodnú zamietla. Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 9Sd/62/2014-58 zo dňa 20.02.2015 toto rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie s tým, že je potrebné zohľadniť, resp. vysporiadať so závermi znaleckého dokazovania v konaní pred okresným súdom. Odporkyňa dňa 27.01.2016 znova rozhodla o žiadosti navrhovateľa o zvýšenie sumy invalidného dôchodku tak, že jeho žiadosť zamietla. Nebolo sporné, že pri plnení odvodových povinností bola vymeriavacím základom brutto mzda navrhovateľa vo výške 7 000 Sk. Nové rozhodnutie odporkyňa vydala po tom, čo jej zamestnávateľ navrhovateľa oznámil, že neexistuje dôvod na opravu evidenčného listu dôchodkového zabezpečenia navrhovateľa, lebo bol vyhotovený v súlade s právnymi predpismi. V novom rozhodnutí sa podrobne zaoberala aj znaleckým posudkom č. 23/2008, v ktorom súdna znalkyňa Ing. Y. Y. nespochybnila výpočet mzdy v mzdovom liste za rok 2001 ako vychádzajúci zo základnej hrubej mzdy 7 000 Sk mesačne, ako bola dohodnutá v pracovnej zmluve, ktorá bola východiskom pre výpočet zákonných odvodových povinností a preddavkov na daň zo závislej činnosti v Slovenskej republike. Odvolací súd sa stotožnil so záverom krajského súdu, že vyhodnotenie tohto dôkazu odporkyňou bolo v súlade s právom. Rovnako súhlasí s jeho názorom, že predmetný znalecký posudok bol vyhotovený pre účely náhrady za stratu na zárobku pri pracovnom úraze, a jeho závery nie je možné použiť pre prepočet invalidného dôchodku. Znalecký posudok uvažuje s cestovnými náhradami, ktoré boli navrhovateľovi vyplácané v súvislosti s výkonom práce v zahraničí a ako uvádza aj samotná znalkyňa v posudku, „ak by zálohy na cestovné náhrady mali byť považované za mzdu, museli by byť tieto hodnoty zúčtované na ľarchu účtu 521 - Mzdové náklady, podliehali by odvodovým a daňovým povinnostiam v zmysle zákonov SR a vyplácanie iných mzdových zložiek by malo byť dohodnuté v pracovnej zmluve“, čo však v tomto prípade nebolo splnené. Vyhodnotenie znaleckého posudku okresným súdom pre účely náhrady za stratu na zárobku pri pracovnom úraze nie je záväzné pre odporkyňu a už vôbec nie pre súd pri ustálení vymeriavacieho základu pre výpočet invalidného dôchodku.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, podľa názoru odvolacieho súdu, krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a odvolaniu navrhovateľa nevyhoviel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.